

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4/9, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018-10-01

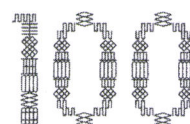
Nr. (10-7)-D8- 4764

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Aplinkos ministerija, atsižvelgdama į 2018 m. rugpjūčio 21 d. tarpinstitucinio pasitarimo protokole Nr. 30 pateiktą siūlymą įvertinti pasitarime išsakytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir pateikti informaciją apie galimas teikiamo projekto pasekmes gyvenamosioms vietovėms, turinčioms 200–2 000 gyventojų, pastabas suderino darbo tvarka ir pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. vasario 1 d. nutarimo Nr. 88 „Dėl Vandenių srities plėtros 2017–2023 metų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą ir atitinkamai papildytą Nutarimo projekto teikimą.

Programa keičiama atsižvelgiant į 2017 m. vasario 16 d. Europos Komisijos oficialų pranešimą dėl Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūros Nr. 2016/2193 dėl netinkamo 1991 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 91/271/EEB dėl miesto nuotekų valymo (toliau – direktyva 91/271/EEB) įgyvendinimo, kuriame teigiama, kad Lietuva netinkamai įgyvendina direktyvą 91/271/EEB, nes aglomeracijose (gyvenamosiose vietovėse), kuriose susidaro daugiau kaip 2 000 gyventojų ekvivalento tarša (GE, t. y. sąlyginis vienetas nuotekų (taršos) šaltinio dydžiui išreikšti) ir kurioms dėl to taikoma minėta direktyva, per didelė dalis nuotekų tvarkoma individualiuose nuotekų tvarkymo įrenginiuose. Europos Komisijos nuomone, individualusis nuotekų tvarkymas aglomeracijose turėtų būti naudojamas išimtiniais atvejais, o didžioji dalis nuotekų surenkama centralizuotomis nuotekų surinkimo sistemomis.

Komisija laikosi nuomonės, kad neužtikrinusi, kad 58 aglomeracijose (Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys, Alytus, Marijampolė, Utena, Ukmergė, Kėdainiai, Jonava, Telšiai, Tauragė, Rokiškis, Plungė, Kuršėnai, Kretinga, Druskininkai, Biržai, Radviliškis, Elektrėnai-Vievis, Trakai-Lentvaris, Kaišiadorys, Palanga, Anykščiai, Naujoji Akmenė, Birštonas-Prienai, Jurbarkas, Kelmė, Varėna, Raseiniai, Vilkaviškis, Kupiškis, Joniškis, Zarasai, Molėtai, Kazlų Rūda, Skuodas, Širvintos, Šakiai, Šalčininkai, Nemenčinė, Švenčionėliai, Pabradė, Kybartai, Pakruojis, Ignalina, Šilalė, Lazdijai, Raudondvaris, Švenčionys, Kalvarija, Skaidiškės, Rietavas, Žiežmariai, Eišiškės, Ariogala, Šeduva) naudojant individualias ar kitokias tinkamas sistemas būtų užtikrintas toks pat aplinkos apsaugos lygis, kaip ir surenkant ir valant nuotekas pagal direktyvos 3, 4 ir 15 straipsnius ir I priedo A, B ir D dalis, o aglomeracijų, turinčių daugiau kaip 10 000 GE, atveju – ir 5 straipsnį, Lietuva neįvykdė įpareigojimų pagal direktyvos 91/271/EEB 3, 4, 5, 10 ir 15 straipsnius ir I priedą. Europos Komisijos nuomone, aglomeracijose, didesnėse nei 2000 GE, ne mažiau kaip 98 % aglomeracijose susidarančių nuotekų turi būti surenkamos centralizuotomis nuotekų surinkimo

Atkurtai
Lietuvai

sistemomis ir tik ten, kur dėl ekonominių priežasčių tiesti centralizuotą infrastruktūrą netikslinga, galima naudoti individualias nuotekų tvarkymo sistemas.

Lietuvoje yra 75 gyvenamosios vietovės, turinčios daugiau kaip 2 000 gyventojų (miestai, miesteliai), kurioms taikoma direktyva 91/271/EEB ir apie kurias informacija teikiama Europos Komisijai. Šiose gyvenamosiose vietovėse gyvena apie 2 mln. gyventojų. Mažesnių gyvenamųjų vietovių, turinčių 200–2 000 gyventojų (miesteliai, kaimai) pagal Lietuvos statistikos departamento duomenis yra 1268. Jose gyvena apie 586 tūkst. gyventojų. Apytiksliai pusę tokių gyvenamųjų vietovių, turinčių 200–2 000 gyventojų, aptarnauja nuotekų tvarkytojai. Iš 2007 – 2013 m. finansinio laikotarpio gyvenviečių, mažesnių kaip 2 000 gyventojų, vandentvarkos infrastruktūros plėtrai ir renovacijai buvo skirta beveik 214 mln. eurų, t. y. daugiau kaip 38 % visos sumos, skirtos vandentvarkos sektoriui, nors to laikotarpio prioritetas buvo gyvenvietės, turinčios daugiau kaip 2 000 gyventojų. 2014 – 2020 m. finansiniame laikotarpyje iš paskirstytų 217 mln. eurų daugiau kaip pusė šios sumos šiuo metu investuojama į mažiau kaip 2 000 gyventojų turinčių gyvenviečių vandentvarkos ūkį. Taigi, investicijos į gyvenvietes, mažesnes kaip 2 000 gyventojų, nemažos, o Programos pakeitimai neužkerta kelio tolimesnėms investicijoms į minėto dydžio gyvenvietes. Programoje lieka nuostatos, kad reikia spręsti ir vandens paslaugų teikimo gyvenamosiose vietovėse, turinčiose 200–2000 gyventojų (miesteliai, kaimai), klausimus.

Atsižvelgiant į tai, kad direktyva 91/271/EEB skirta apsaugoti aplinką nuo žalingo nuotekų poveikio, jos įgyvendinimo trūkumus reikia ištaisyti, t. y. įrengti trūkstamą centralizuotą nuotekų surinkimo infrastruktūrą gyvenamosiose vietovėse, turinčiose daugiau kaip 2000 gyventojų, keičiama Programa įtvirtinant nuostatą, kad Europos Sąjungos investicijų, skirtų vandentvarkos sektoriui, prioritetu turi būti gyvenamosios vietovės, turinčios daugiau kaip 2 000 gyventojų. Pažymėtina, kad miestuose geriamojo vandens prieinamumas iš esmės yra pakankamas (centralizuoti tinklai, privatūs gręžiniai ir kt.), būtina užtikrinti tinkamą direktyvos 91/271/EEB įgyvendinimą gyvenamosiose vietovėse, didesnėse kaip 2 000 gyventojų. Atkreipiame dėmesį, kad Programoje terminas „gyventojai“ naudojamas siekiant užtikrinti takoskyrą tarp Sanglaudos fondo ir Žemės ūkio ministerijos administruojamos Kaimo plėtros programos, iš kurios finansuojami tam tikri vandentvarkos projektai gyvenvietėse, mažesnėse kaip 200 gyventojų.

Pažymime, kad siekiant tinkamai įgyvendinti direktyvos 91/271/EEB nuostatas, trūkstama centralizuota nuotekų surinkimo infrastruktūra gyvenamosiose vietovėse, turinčiose daugiau kaip 2 000 gyventojų, privalės būti įrengta. Manome, kad šioje situacijoje racionalus sprendimas yra direktyvos 91/271/EEB įgyvendinimui nukreipti likusias Europos Sąjungos lėšas ir nedelsiant pradėti įgyvendinti reikalingus projektus. Nuo 2017 m. pradžios, nematydama progreso, Europos Komisija gali kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo teismą, Lietuvai gali būti skirtos piniginės sankcijos, kurios neatleidžia nuo būtinybės įgyvendinti direktyvą 91/271/EEB. Neturint kitų finansavimo galimybių tiek sankcijas, tiek reikalingus infrastruktūros plėtros projektus reikės finansuoti iš nacionalinių finansavimo šaltinių.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 6 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma nerengiama.

Nutarimo projektas nenotifikuojamas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisykles.

Nutarimo projektas neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

Nutarimo projektu naujos sąvokos neapibrėžiamos.

Priėmus Nutarimo projektą, reikės keisti Vandenių srities plėtros 2017–2023 metų programos

įgyvendinimo veiksmų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. D1-375/3D-312 „Dėl Vandenių srities plėtros 2017–2023 metų programos įgyvendinimo veiksmų plano patvirtinimo“.

Nutarimo projektą parengė Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Taršos prevencijos departamento (direktorius – Vitalijus Auglys, tel. 8~706 63651, el. p. vitalijus.auglys@am.lt) Vandenių politikos skyriaus vyriausioji specialistė Evelina Cuzanauskienė (tel. 8~706 63519, el. p. evelina.cuzanauskiene@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. vasario 1 d. nutarimo Nr. 88 „Dėl Vandenių srities plėtros 2017–2023 metų programos“ pakeitimo“ projektas, 2 lapai.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.

Aplinkos ministras

Kęstutis Navickas